საქართველო

სურათებიანი დამატება

გაზეთის № 289 დამატების № 51

კვირა, 25 ქრისტეშობისთვე, 1916 წ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ძველ ღმერთების დამხობა. ნახატი ჰერმან პრელიხა.

* * *

ქალო, მარტო ნუ დაფრინავ,
ვით ფარვანა, ვით პეპელა,
თორემ არც მზე მოგიწონებს,
არც შვიდ-ფერი ცისარტყელა!..

ერთი იყო, ერთი მოკვდე,—
რა წესია, რა კანონი?!
ყვავილები უნდა გყავდეს
დასაკოცნი, დასაკონი.

ბუნებამ რომ ნაზად გშობა
და ქალობა შემოგბედა,
თუ მის კანონს უღალატებ,
დაგერქმევა „არა-დედა“.

დიახ, დედა ახლა გვიჭირს,
გმირ შვილების გამომზრდელი,
რომ შეავსონ ჩვენის ქვეყნის
სისხლ-დაცლილი მთა და ველი.

ქალო, ერთი ნუ დაფრინავ,
ვით ფარვანა, ვით პეპელა,
თორემ გმობას შემოგითვლის
მზესთან ერთად ცისარტყელა.

შიო მღვიმელი.

მ ე ზ ა ღ ე

(თაგორით)

ლამპარი ჩაჰქრა ჩემ საწოლთან ნელი პარპალით
და მეც განთიადს მივესალმე ფრთოსნებთან ერთად..—
სარკმელს დავეყრდნე ყვავილებით გვირგვინოსანი.

წყნარი ნაბიჯით განთიადის ვარდისფერ ნისლში
ის ახალგაზრდა მოგზაური მოაბიჯებდა..
ყელზედ ეკიდა მარგალიტის ძეწკვი ხვეული,
გვირგვინს მზის სხივი ათასფერად უელვარებდა.

იგი გაჩერდა ჩემს კარებთან სახე მიმქრალი
და მოუთმენლად შემეკითხა: „სად არის იგი?.
სირცხვილისაგან ვერ უთხარი: თუ მე ვიყავი,
ის ახალგაზრდა მოგზაური, ვისაც ეძებდა..

საღამო იყო..
და ლამპარი ჯერ არ ამენთო,
ნაწნავს ვიწნავდი ფიქრებისგან გონარეული..
და ჩამავალ მზის ელვარებით გამშვენებული
მბრწყინავი ეტლით ის მიჰქროდა თავდავიწყებით..
ქაფში სცურავდნენ დაქანცული მისი ცხენები,
მტვრით შესვრილიყო, მისი წმინდა ოქრონემსული.

ეტლი გაჩერდა ჩემს კარებთან და ჩამოვიდა..
ღონე-მიხდილი შემეკითხა: სად არის იგი?.

შემრცხვა. გავწითლდი მისი მზერით განცვიფრებული,
თორემ ვეტყოდი: მე ვარ—იგი, დაღლილო მგზავრო!.

აპრილის ღამე..
ჩემს ოთახში ლამპარი ბჟუტავს,
ჩუმად შრიალებს მოჩურჩულე სამხრეთის ქარი,
და მოუსვენარ თუთიყუშს კი, გალიაში სთვლემს.

მე ფარშევანგის ყელისფერი მაცვია ფარჩა,
მწვანე ბალახს ჰგავს ჩემი გძელი წამოსასხამი..

ღია სარკმლიდან გადავყურებ მდუმარე ქუჩას
და ჩუმად ვმღერი, მთელი ღამე შეთრთოლებული:

—თავგანწირულო მოგზაურო, იგი—ხო მე ვარ!..

გ. ლეონიძე.

ბედნიერი მამა ხარ

(საშობაო სურათი)

შობა ღამე იყო... კაცია კეთილაძის ოჯახში საზეიმო მხიარულებაა. პურმარილიან და სტუმართმოყვარე ოჯახს, უხვად გაეშალა გული და მეზობლებთან ერთად ბრწყინვალე შობის შესახვედრად მხიარულად ატარებდა დროს... დარბაზის სიგრძეზე მდგარ ქართულ უჯრებიან და ნახარატევიან ტახტზედ გადაშლილი იყო ლურჯი სუფრა... ზედ ელაგა შობის შესაფერი სანოვაგე... გარს შემოსხდომოდნენ სტუმრები და გულიანათ ქეიფობდნენ. სუფრის თავს, სადაც მასპინძელი იჯდა, თავი მოეყარა სოფლის რამდენსამე ახალგაზრდას და ტკპილის გუგუნით დასძახოდნენ ხან სევდიან და ხანაც მხიარულ სიმღერებს, ახალგაზრდანი სიმღერას რომ შესწყვეტდნენ, ახლა ქალები მუზიკა-დაირას აახმაურებდნენ, რასაც მიჰყვებოდა უკვე კარგად შეზარხოშებულთა არეული ტაშის ხმა... ან კიდევ რომელიმე მათგანი ფეხების ფარფატით, გადავიდოდა სათამაშოდ, რაც იქ მყოფთა შორის საერთო მხიარულებას და კიჟინას იწვევდა.

— იმხიარულეთ... იმხიარულეთ,—თქვენი ჭირიმეთ,—გასძახოდა კაცია სტუმრებს და თან ღვინით სავსე ჯაალებდა...

ასეთ მხიარულებაში იყო კაციას ოჯახი, რომ უეცრივ კარი გაიღო და დარბაზში შემოვიდნენ ორნი უცნობნი, შემოდგომის სუსხიან სიცივის შიშით ნაბდებში გახვეულიყვნენ და სახე ყაბალახებით შეებუდნათ. უცნობებმა შუა დარბაზისკენ გაბედულად გადადგეს ფეხი და ერთმა მათგანმა უფრო გაბედულად შესძახა იქ მყოფთ, მშვიდობა თქვენიო და თან ნაბადის მოხდას შეუდგა...

— მშვიდობა მოგცეთ ღმერთმა,—უპასუხეს თითქმის ერთხმად ყველამ და დაუწყეს ცქერა. ვერ მიმხვდარიყვნენ, თუ ვინ იყვნენ ეს უცნობნი, რომელთაც ასე გაბედულად შემოსდგეს ოჯახში ფეხი. უკანასკნელმა ნაბადი რომ მოიხადა, გამოჩნდა ბრჭყვიალა ეპოლეტები, მასპინძელმა იცნო მათი ხეობის ბოქაული და სწრაფლ წამოხტა და კეთილ იყოს თქვენი მობრძანებაო.

— მობრძანდით, აქეთ მობრძანდით,—იპატიჟებდა მასპინძელი სუფრის თავს, სადაც სახლის დიასახლისებს უკვე მოესწროთ მუთაქების აწოწოლავება პატივცემულ სტუმრისთვის.

მოსულმა თავაზიანად მადლობა გადაუხადა და, ცოტა არ იყოს, ამაყურის თავ-აღებით შესკუპდა მუთაქებზედ...

— მართლაც, როგორც ამბობდნენ, პურმარილიანი ოჯახი გქონია,—მიმართა მოსულმა უცნობს... კეთილი...,—მე ძრიელ მოხარული ვარ, რომ შენ ოჯახში ასეთ მხიარულებას ვხედავ...—დაიწყო მოსულმა, როცა კარგად შენაყრდა და რამდენიმე ჯამი ღვინოც შესვა... ღირსეულ მამას, ღირსეული შვილი გამოსვლია და აკი ბედნიერი მამაცა ხარ...

შვილის ხსენებაზედ კაციას მოაგონდა; თავისი პირმშო შვილი ვანე, რომელიც ახლა ბრძოლის ველზედ ჰყავანდა, თვალები ცრემლებით აევსო და მწარედ ამოიოხრა...

— თქვენი შვილი ომშია, არა?.. კვლავ დაიწყო უცნობმა.

— დიახ, ომში გახლავთ ბატონო,—მიუგო თავაზიანად კაციამ, და თან სახეზედ შიშის ფერმა გადუარბინა, რადგან ვერ მიმხვდარიყო თუ რათ ჩამოაგდო ბოქაულმა ლაპარაკი ვანეზედ.. ყველა იქ მყოფნიც გაჩუმდნენ და ცნობისმოყვარეობით ყურს უგდებდნენ მოსაუბრეს.

— ბედნიერი მამა ხარ... ბედნიერი, ჩემო კაცია...—ღიმილით მიმართა ბოქაულმა და თან კისერზედ ხელი გადახვია გვერდზედ მჯდომ კაციას..

— როგორ, ბატონო?!.

— ჰუმ. . როგორ?!. ნეტაი მეც მღირსებოდა ისეთი დიდი ბედნიერება და წყალობა, როგორც შენ შვილს და შენ... ეხლა მთელი ქვეყანა შენ შემოგნატრებს, როცა გაიგებენ...

კაცია სრულიად დაიბნა, აზრებმა არეულად დაუწყეს თავში ტრიალი და ვერაფერი გაეგო, თუ რაში გამოიხატებოდა მისი ბედნიერება.

— მითხარით, ბატონო ბოქაულო, რაშია ჩემი ბედნიერება?..

— რაშია?!. გეტყვი, გეტყვი,—აბა ჯერ თითოც დავლიოთ.

ამის გაგონებაზედ ყველამ აივსეს ჰიქები და ბოქაული ადღეგრძელეს, რასაც მოჰყვა ახალგაზრდათა წყობიარე მრავალჟამიერის სიმღერა... როცა სიმღერა დამთავრდა, ბოქაულმა მადლობა გადაუხადა და სავსე ჯამით ღვინო გამოცალა... შემდეგ მიმართა მასპინძელს...

— იცი, ჩემო კაცია,—შენს შვილს ვანეს ოთხთავე ჯვარი მიუღია და პრაპორჩიკათ წარუდგენიათ... მამაცობისთვის... განა ამაზედ მეტი ბედნიერება იქნება?.

კაციას ამის გაგონებაზედ სახეზედ მხიარულების ღიმილმა გადუარბინა და იქ მყოფთ ამაყურად გადახედა... თითქოს უნდოდა ეთქვა: „შემომხედეთ, რა ბედნიერი კაცი ვარო“... იქ მყოფთ იგრძნეს კაციას სურვილი, ყველამ ჰიქები ხელში აიღო და დაუწყეს მილოცვა. მხოლოდ ქალები ვანეს ახალგაზრდა ცოლს შურით უცქეროდნენ, ის კი ბედნიერებით თავბრუ დასხმული თრთოლავდა...

— ოხ, ვენაცვალე, ჩემს ბიჭიკოს,—აქაც კარგი მყავდა და იქაც ხომ... აბა სტუმრებო გავმხიარულდეთ...

მაგრამ აქ ბოქაულმა უეცრივ შეაწყვეტინა მასპინძელს...

— ხო, და..,—დაიწყო ბოქაულმა,—ამ ბედნიერებას გილოცავს თვით მთავარსარდალი და გატყობინებს, რომ ღირსეული შვილი, ღირსეულად შეიწირა ბრძოლის ველმა.. მე მგონია, რომ... ამის შემდეგ სიკვდილიც ბედნიერებაა...

— რაო?!.—საშინლად შებღავლა კაციამ და საშინელმა კანკალმა აიტანა.. იქ მყოფთ თითქო წყალი გადაასხესო, ისე დაიწყეს თრთოლვა..

— როგორ?..განა არც კი გიხარიან?..—ცოტა არ იყოს, გაჯავრებით შეეკითხა ბოქაული,—რომ იმ ბედნიერებამდის მიაღწიე, მთავარსარდალი გილოცავს და შენი შვილი ღირსეულად შეიწირა...

ამის გაგონებაზედ ქალების შორის გაისმა საშინელი ქვითინი.. კაცია ერთ ხანობას გაშტერებული იჯდა... მერე უეცრივ წამოხტა... და საშინელი სიცილი ძორთო... საბრალო მოხუცი... ჭკუაზედ შეიშალა... მხოლოდ ბოქაული იქვე იჯდა გაშტერებული... ღვინით თავგაბრუებული... და ვერ მიმხვდარიყო, თუ რატომ მადლობა არ მიიღო ასეთ ბედნიერების ხარებისთვის... ვერ მიმხვდარიყო...

ვანო ხაათაშვილი.

ქ. გუმიშხანა.

სიკვდილის ფრთებ ქვეშ

(დასასრული)

V

სამსონი სიტყვას ასრულებდა. თითქმის სამს დღეში ერთხელ, უკეთ, რაწამს თავისუფალ დროსა ნახავდა, უმალვე წერილით ატყობინებდა თავის თავგადასავალს. კილო მეტად აღფრთოვანებული იყო. სწერდა მოკლემოკლე ფრაზებით. რა აღტაცება იხატებოდა ყოველს სტრიქონში, როდესაც ბრძოლის ველზე მისვლისთანავე მის წინ ათასხუთასი ავსტრიელი ტყვე გამოატარეს.

„მოჰყავდათ ჯგუფ-ჯგუფად... ჩვენს მამაც მხედრებს სახე სიხარულით ასწითლებოდათ. ამპარტავნება ერთის მხრით, ხოლო მეორე მხრით შერცხვენილთა საცოდავი მდგომარეობა. ოჰ, ქეთინო, ასეთი ამბავი რომ ოდესმე მაინც დამემართოს, უმალ მიწაში ჩავძვრებოდი, თავს მოვიკლავდი და ამ შერცხვენას კი ვერ ავიტანდი. მალე კარპატებს გადავქელავთ. ჯერ ლვოვი გვიდევს წინ. ერთი შეტევით ავიღებთ ამასაც და შემდეგ, ჰერი ბიჭო! მათს გულის გასახეთქად მათივე სიტყვებით დავჰყივლებთ: nach Berlin!“

აღფრთოვანებული კილო, მართალია, არც შემდეგ შეუცვლია, მაგრამ ტონი გაცილებით თავდაჭერილი იყო. აქებდა მტრის სიმამაცესაც: „მტერს მაშინ დაამარცხებ, თუ მის ღირსებას პატივს არ აჰყრი და აბუჩად არ აიგდებ მის ძალ ღონესაო“,—სწერდა სამსონი ერთ-ერთს წერილში. უქებდა მტერს სითამამეს და განსაკუთრებით ტეხნიკას. თუ ჩვენი ჯარების სიმამაცე არა, მათს ტეხნიკას აღარა დაუდგებოდა რა წინაო. შემდეგ ჩვეულებრივ ათავებდა წერილს: „ლვოვი... ბუდაპეშტი... ბერლინი...“ ბოლოს ალერსი კოცნა, მოკითხვა მეგობრებისადმი, ხუმრობა და დაიგება:

„არ იდარდო, აი! ჩემი ჯავრი ნუ გექნება. მეც მალე მოვალ... ეხლა მშვიდობით... საველე ტელეფონთან მეძახიან“...

ქეთინო წერილს წერილზე ჰგზავნიდა იმისი შიშით, შეაძლებელია, ზოგიერთი დაიკარგოს, და დაუგვიანდესო, ამ ბევრში ცოტას მაინც მიიღებსო. რა ბედნიერი იყო, როდესაც პირველად მიიღო წერილზე პასუხი! ჰკოცნიდა, უბეში იხუტებდა.

— „მაშ მართალს ამბობ? მიიღო წერილი? ჰოო? გმადლობ, გმადლობ... გაეხარდა? ასე აკოცა, როგორც მე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

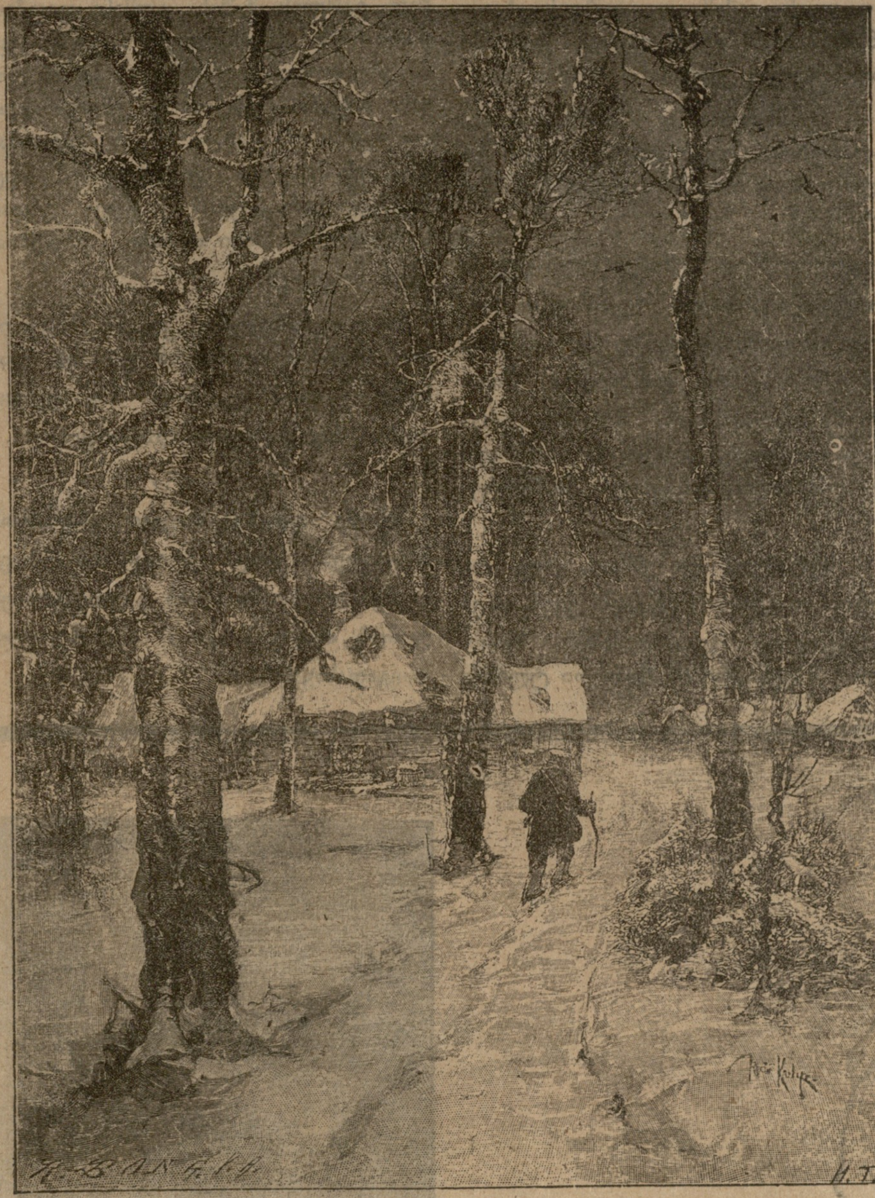

ზ ა მ თ ა რ ი.

ვკოცნი? უჰ, უჰ, იმას აც სურნელი მოუფრქვევია... რა მშვენიერებაა! ასე განგებ თუ ჩაიდინა!.. განსაკუთრებული ყურადღებაა... განსაკუთრებული საამო გრძნობანი... აგერ, აგერ... ისიც აქ არის... აქ... სტრიქონებიდან იჭყიტება... გამარჯობა... წერილს თან მოჰყევი?.. თუ ეს შენი სულია... შენი გული..."

შორიდან მაყურებელს ტიკინით გართობილი ბავშვი ეგონებოდა. ქეთინო უალრესად ბედნიერი იყო ყოველთვის, როცა კი ბრძოლის ველიდან ბარათი მიუღია. ათვალიერებდა ყოველს სტრიქონს. ჰყნოსავდა, ბოლის სუნი თუ უდის, დიდი ბრძოლები გადუხდია. წერილის სიყვითლეც კი თავისებურად ესაუბრებოდა და თითქოს სამსონისგან დაფარულს ამბებს ატყობინებდა, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც რალაცა ნახევზე ორიოდ სიტყვით, ნაწყვეტებით, მღელვარე კილოთი აგრძნობინებდა, გენერალური ბრძოლა გაჩაღდა, რამაც უნდა ყოფნაარ ყოფნის საკითხი გადასწყვიტოსო. ამის შემდეკ წერილი აღარ მიუღია. ქეთინო მთლად გადაირია, ეგონა, ბრძოლის ქარიშხალმა მრავალთა შორის ისიც იმსხვერპლაო. უნდა გენახათ, როგორ აკანკალდა, კანალამ გული წაუვიდა, როდესაც ფოსტალიონმა დეპეშა მოიტანა.

ტორტმანით კედელს მიეკრა. მთრთოლვარე ხელიდან დეპეშა გაუვარდა. რამდენიც მოისურვა მისი ჩქარი გახსნა, იმდენად უფრო მოგვიანდა, თვალები უჭრიალებდა, როდის როდის მოიკრიბა ძალღონე და სიხარულით შეჰკივლა,—სამხონი ლვოვის აღებას ულოცავდა და გიორგის ჯვრის მიღებას.

— კიდევ წარმატება, კიდევ... კიდევ...

ფოსტალიონი უხვად დააჯილდოვა.

— ეს შენ, მეგობარო, ყოველთვის ასეთი ამბები და საჩუქარი არ მოგაკლდება...

VI

ქეთინო ვრცელ წერილის მოლოდინშია, სადაც აწერილი იქნებოდა ლვოვის აღების ამბები. აგერ, თვემაც გაიარა, მაგრამ ეს სასურველი წერილი არა სჩანდა. ქეთინო აჯინჯრდა. წინაგრძნობამ არ მოუსვენა. დეპეშა დეპეშაზე აფრინა სინამდვილის გასაგებად. როდის როდის შეატყობინეს, რომ სამსონი არც მოკლულია, არც დაჭრილი, მხოლოდ შავი სახადით არის ავადაო. შემდეგ ატყობინებდნენ ჟმერინკაშია გადაყვანილი, საველე საავადმყოფოდან ახლა ამა და ამ ლაზარეთშია მოთავსებულიო. ქეთო კინალამ შეიშალა. საავადმყოფოს უფროს ექიმის სახელზე დეპეშა გაჰკზავნა, სინამდვილე შეიტყო, გაიგო ისიც, რომ ავადმყოფის კრიზისი მალე დაიწყება, ყოველ შემთხვევაში 40% იმედია, რომ გადარჩესო. ქეთინოსთვის ეს ცნობა უკვე საკმარისი იყო. სწრაფად სამგზავროდ გამოეწყო და პირველ მატარებელს გაჰყვა.

გზად სულ სტიროდა, საცოდავად იმდულრებოდა. თანამგზავრნი სცდილობდნენ ენუგეშებინათ, მაგრამ ვერა გაეწყოთ რა. ყოველს სადგურზე ახალ-რებელ ჟურნალ-გაზეთებს ყიდულობდა, დაჭრილ-დახოცილთა სიებს გაფაციცებით კითხულობდა.

— რომ ვერ მივუსწრო?.. კრიზისს გადიტანს? ვინ იცის, აღსრულდა კიდეც... უპატრონოდ ჩაჰფლეს... აჰ, აჰ!..

ხელებს იმტვრევდა, ტკივილებს ძალად იყენებდა, რომ დაჭრილი სულის კვნესა შეეჩერებინა.

— ასე არ შეიძლება ქალო, ვის არ ჰყოლია ავად სატრფო... ღმერთი დიდია...

— ღმერთი... ღმერთი... თუ ეს ასეა, ვის რად უნდოდა ეს უმსგავსი გლეჯა და ფლეთა?

მაგრამ აი, მატარებელი შეჩერდა სასურველ სადგურთან. ქეთინო ელვასავით გამოიჭრა. ეტლი დაიჭირა. გული გაიქვავა. თალხი სამოსი ნაზი ტონებით უჩრდილავდა გაცრეცილს სახეს, როგორც მგლოვიარე მაგდალინელს.

— მითხარით, ცოცხალია?

მიჰმართა ლაზარეთში შესვლისთანავე პირველს შეხვედრილს დას.

— ვინ, ქალბატონო?

ქეთინომ ბევრი იგონა, ვიდრე სამსონის სახელსა და გვარს მოიგონებდა. როდესაც დადებითი პასუხი მიიღო, კრიზისის უკანასკნელი პროცესი დღეს თორმეტ საათამდის გაგრძელდებაო, ქეთინომ გულის მღელვარებას ველარ გაუძლო და მოცელილს ყანასავით წამოიქცა.

როდესაც მოაბრუნეს, ქეთინომ მოითხოვა ავადმყოფის ნახვა. ექიმი უარზე იდგა, არ შეიძლება, ვიდრე კრიზისი არ გაივლისო. მეორეც, თვითონ ქეთოსიც ეშინოდა. ნერვებს მოშლილს ასეთს ყოფაში ადვილად შეიძლება ტვინის ანთება მოუვიდესო. მაგრამ ქეთომ ძალა მოიკრიბა. საყვარელ ადამიანის ნახვა თურმე სიკვდილზე ძლიერი ყოფილა. მისი თხოვნა საბოლოოდ შეიწყნარეს. ხუთიოდ წუთით მისცეს ნება ავადმყოფის ნახვისა, ოღონდ სარეცელს არ უნდა მიჰკარებოდა და არც თუ ავადმყოფს გამოჰხმაურებოდა.

VII

ქეთოს სტოიკურმა სიკერპემ, მართლაც, ყველანი გაანცვიფრა. საყვარელ ადამიანს სარეცელის თავთან შავ ძაძამოსილის ქანდაკსავით დაჰყურებდა. მაგრამ ეს იყო მხოლოდ სამიოდ წუთის განმავლობაში. შემდეგ კი გულის მღელვარებას მოჰხსნა პირი, როდესაც ალლომ უკარნახა, რომ სამსონი ამ ქვეყანას არ ეკუთვნოდა, ქეთინოს საშინელი ბღუილი აღმოხდა გულიდან. ავადმყოფი შეინძრა. ინსტიქტიურად მისკენ გადმოიხარა თავი. დამძიმებული ქუთუთოები ასწია. თვალები უაზროდ შეანათა. უყურა, უყურა, თითქოს ჰსურს უცნაურად მოვლენილ ლანდის ამოცნობაო.

— სამსონ!..

ველარ მოითმინა ქეთინომ და სარეცელთან წამოიჩოქა. ექიმმა ხელი წაატანა წამოსაყენებლად, მაგრამ ქეთინომ ჩაჰბღუჯა სარეცელის კალთა

და ცოცხალის თავით აქედან დაძვრას არ ჰლამობდა.

— სამსონ...

ერთხელ კიდევ წამოიბლავლა მდუღარება მოხეთქილ ქალმა.

— ქე...თო... ქე...თინო...

წამოიზმუვლა ავადმყოფმა...

-- ჰო, ჰო, ქეთო ვარ... გენაცვალე... ქეთო... შენი ქეთო...

ავადმყოფმა თავს ძალა დაატანა. უსიტყვოდ წამოიზიდა იმავე გაშტერებული თვალებით. ისე მოსჩანდა თითქოს ყოველი მისი ნაკვთი ადამატით ეწევა საყვარელ არსებასთან ჩასაკონებლადაო. მაგრამ მისმა დაჭყეტილმა ორმა შუშის საზარელმა აპარატმა ქეთოს სურათის მეტი ვერა მიიტაცეს რა და უკანასკნელ შებრძოლებისთანავე ბალიშს ოდნავად ასწია თავი, რომ კინწში მოსწყდა და უეცრივ დაეშვა.

— სამსონ... სამსონ...

მიჰვარდა ახლა კი და შმაგად დაუწყო კოცნა. ექიმი და დები მოეხვივნენ მოსაშორებლად, მაგრამ ყველანი ერთის ხელის კვრით მოიშორა.

— მომშორდით... მომშორდით... ჯალათებო... მეყა'პენო... თქვენ რა ხელი გაქვთ, რომ მაშორებთ ჩემს სანეტაროს?

ველური ხმით აღმოხეთქილი გულის პროტესტი ცისა და ქვეყნისადმი მხოლოდ ამ ექიმსა ძ დებზე გადმოანთხია წუთიერად. ქეთო დამშვიდდა, პირი იბრუნა სამსონისაკენ, სინაზის გრაციად მოიქსოვა, დაჰკოცნა სატრფო და ზღაპრულის სიმშვიდით ჩასჩურჩულა:

— სულელთ, რა ესმით, თუ რა კარგია სიკვდილის ფრთებ ქვეშ თავდავიწყებით ცეკვა-თამაში! მაგათ ჰსურთ მშვენიერების ხლართი ტლანქი შეხებით დაარღვიონ... მაგრამ არ შეშფოთდე, როგორც არ შეშფოთებულხარ, გახსოვს, მაშინ, ალმასა ფიფქით პირს რომ ვიბანდით სოფელში და მწვერვალიდან უფსკრულის პირას ციგით მოვსრიალებდით და ვმღეროდით ცეტაცებულნი! ეხლა ციგამ გადაიხარა. შენ მიჰფრენ უფსკრულში? მეც შენთანა ვარ... უკან მოგდევ გედის სიმღერით... მისი თეთრი ფრთებით აგერ მოვფრენ...

მისი უკანასკნელი კოცნა სიკვდილის აიაზმით მოისხურა და იმ დამესვე თვითონ ქეთინოც შავ ყვავილების შავ კოკრებით გადაიფითქლა.

. . . .

მესამე დღეზე მთელი ქმერინკის მცხოვრებნი დიდს პროცესიას ჩაჰრეოდნენ და ათასნაირად გადასცემდნენ უცნობ ახალგაზრდათა რომანტიულს თავგადასავალს.

— ვის მიასვენებენ ამ დიდებით?

— განა არ იცით, ახალგაზრდა ქართველი კორნეტის სატრფო ყოფილა, რომელიც სახადით გარდაიცვალა.

მსმენელნიც თავს იქნევდნენ.

— ეჰ-ეჰ-ეჰ... თურმე სიყვარულის მშვენიერებას თვით საზარელი კაციჰამიაობა და ზარბაზანთა გრიალიც ვერ სპობს...

ამასობაში პროცესიაც იზრდებოდა. სამხედრო მუსიკა კი შოპენის „marche funèbre“-ის მკვნესარე ხმებს შორით შორს ჰფანტავდა და ცხედრის გარშემო ახალ-ახალს ცნობის მოყვარეთ მოუხმობდა...

 დ. კახრაძე.

დრ. საზ. გამგეობის არჩევნების მოლოდინში

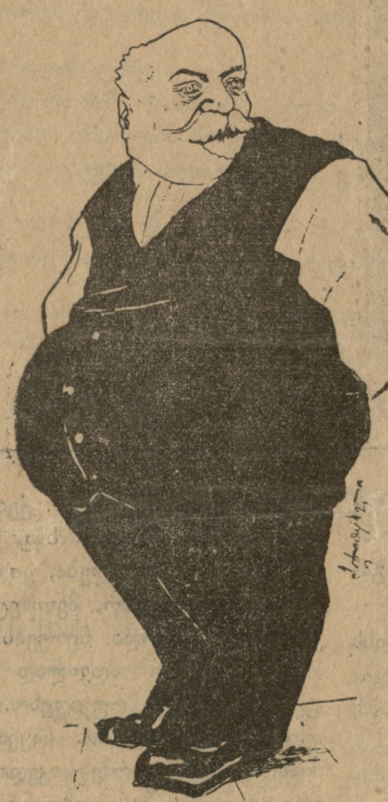

კოლა ერისთავი: ლუწუ-კენტი?

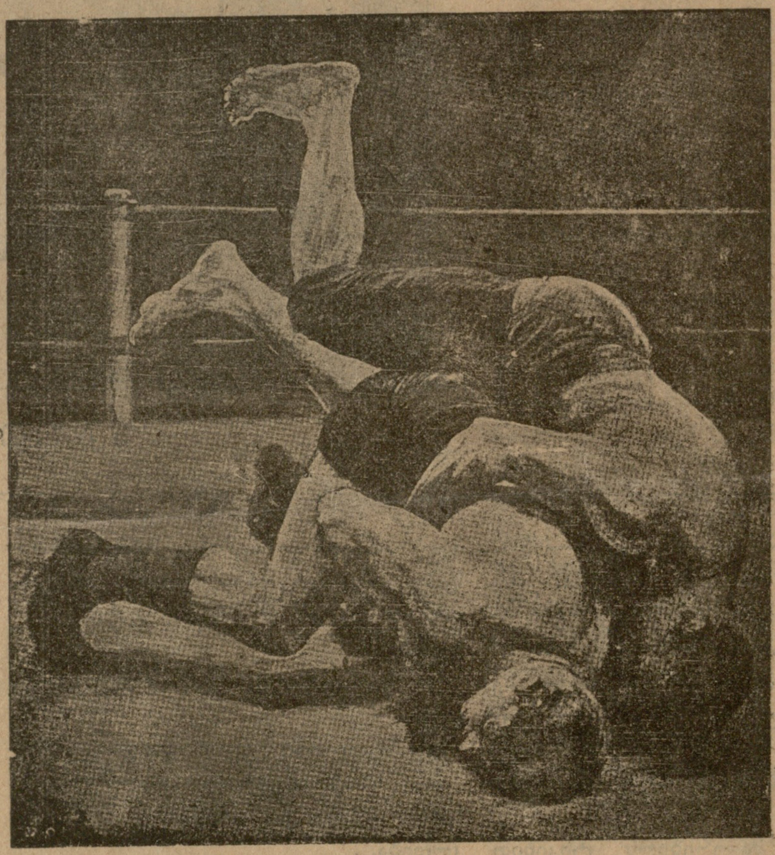

ფალავნები

ოჯახური უთანხმოება.

— ჩემო კარგო, რად სჯავრობ, აი, საცაა ომს ბოლო მოეღება და მაშინ...
— დროა, ომს ჩვენს შორისაც მოეღოს ბოლო.

ნებადართულია სამხედრო ცენზორისაგან. რედაქტორ-გამომცემელი სანდრო შანშიაშვილი.